XIV-ik évfolyam. 24-ik szám. Kőszeg, 1894. junius 17-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Tanonczmunka-kiállitás.

Mint minden esztendőben, mióta az iparos-tanonczískolák fennállanak, úgy az idén is az iskolai év végén az iparos-tanonczok munkáiból kiállitást rendeznek. Nálunk ma szemlélhető meg ez a kiállitás a városi katolikus elemi fiuiskolában levő rajzteremben, hol a biráló-bizottságok a legjobb munkáknak jutalmakat itélnek oda s az érdekeltek valamint a nagy közönség is szivesen látott vendégek.

Az állam kezdeményezésének s városunknak messzemenő áldozatkészségének eredménye az, hogy iparos-tanonczaink elméleti és gyakorlati kiképzése az utóbbi időben Kőszegen is oly nagy lendületnek indult. Sajnos, hogy e téren még mindig két nagy akadálylyal találkozunk, melyek a fokozatos fejlődésnek utjában állanak. Az egyik: a tanoncztartó iparosok különös magatartása, melylyel magukat a törvény idevonatkozó rendelkezésével ellentétbe helyezik; a másik: a közönség közönye.

Minden uj intézmény meghonositása nehézséggel jár, ezt készségesen elismerjük, valamint azt is, hogy a régi rendszerről az uj rendszerbe való átmenés az érdekelt körökben bizonyos ellenszenvvel találkozik, mert a régi megszokástól nehezen tudnak megválni. Ebben fekszik magyarázata annak a jelenségnek is, hogy a mi iparosaink tanonczaikat az iskolába nem annyira a magasabb felfogástól, a nemesebb gondolkodástól vezéreltetve küldik az iskolába, hanem legtöbbnyire azért — tisztelet a kivételnek — hogy a törvénynyel való összeütközést elkerüljék. Még ma is azt tartják sokan, hogy a tanonczczal, akit ők eltartanak és a mesterségre oktatnak, feltétlen szabadsággal rendelkeznek s jogsérelmet látnak abban, hogy a tanonczokat hetenkint néhány órára a törvény az ő rendelkezésük alól elvonja.

Természetes, hogy ezek ilyen felfogás mellett iparkodnak a törvény rendelkezéseit, hacsak lehetséges, kijátszani és tanonczaikat az oktatástól elvonni. Pedig ezzel saját érdeküknek is ártanak, mert az már tagadhatlan tény, hogy az értelmileg fejlettebb, képzettebb és tegyük még hozzá: neveltebb tanoncz munkaadójának is több hasznot hajt sikerültebb munkájával, és gyorsabb haladásával, valamint simább magaviseletével bőven kárpotolja azt a néhány óra-mulasztást, melyet szellemi tehetségeinek a fejlesztésére fordit.

Ezt a véleményt megerősiti az évenkint rendezett tanonczmunka-kiállitás is. A ki ezen kiállitásokat figyelemmel kiséri az el nem vitathatja azt a tapasztalati tényt, hogy a kiállitott iparczikkek hova-tovább nagyobb haladásról tanuskodnak. A kivitelben a finomabb izlés, a szerkezetben a szolidság jeleivel találkozunk. S minek kellene ezen kedvező jelenségeket betudnunk, ha nem azon lelkiismeretes képzésnek első sorban, melyet a tanonczok az ipariskolában nyernek.

Sajnos, hogy ezen tanonczmunka-kiállitások a közönségre nem tudnak nagyobb vonzerőt gyakorolni s azokkal szemben mindenki érthetetlen közönyt tanusit. Pedig érdekesség tekintetében nem állanak azok alatta egyébb kiállitásoknak. Sőt, a mennyiben itt jövő iparunk képét látjuk embryóban, ez a körülmény az érdekességét még emeli.

Ha már most ehhez számitjak, hogy a tömegesebb látogatás mily mértékben alkalmas a kiállitó tanonczok ambiciójára hatni s mily ösztönül szolgálhat a méltánylás jövőbeli képződésükre, akkor egy perczig sem lehetünk tévedésben azirán t, hogy a tanonczmunka-kiállitás tömeges látogatásával hazafias dolgot cselekszünk.

Mert ne téveszszük szem elől, hogy az a hazafiság, mely csupán az érzelem körében marad és gyakorlati tényekben nem érvényesül, az nagyon meddő s belőle a hazára igen kevés haszon háramlik. S mikor a hazai és helyi ipar pártolásáról és fejlesztéséről beszélünk, ne elégedjünk meg csupán a nagyhangu frázisokkal, hanem lépjünk már valahára a gyakorlati hazafiság utjára.

Rajta hát, ragadjuk meg a mai kinálkozó alkalmat és látogassunk el a tanonczmunka-kiállitásra!

Kérelem

Kőszeg szab. kir. város tisztelt közönségéhez.

A magyarországi turista-egylet kőszegi osztálya által mult évben megkezdett s egy ügybuzgó tagtársunk felügyelete alatt jelen évben az Ó-háznál folytatott ásatások feltünő sikeres eredményre vezettek, a mennyiben nemcsak a régi vár külső falai, hanem a belső alapfalak is jórészben feltárva vannak.

TÁRCZA.

Hol van a gyerek?

— Irta: RÓNASZÉKI G. —

Jókai Mór koszorús irónk sok évvel ezelőtt megirta Kálmán királyunk és Álmos herczeg szomoru históriáját, természetesen drámát csinálván belőle *Könyves Kálmán* czim alatt.

Soha el nem képzelte volna valaki, hogy milyen bohózat lesz abból, a drámából Szinyér-Váralján a vendéglő udvarán Thalia templomává avatott szekérállásban annak idején Bájligeti szinigazgatása alatt.

Ehhez hasonlót még sem ott, sem másutt nem produkáltak.

A darob teljesen uj volt a mindenki nagy kiváncsisággal várta annak szinrehozatalát. Egész Váralja csak erről beszélt.

Ilja abban az időben még a hazai történelmi drámák iránt is érdeklődött egy kissé a publikum — legalább Szinyér-Váralján.

Blau Kóbi, a ki különben sárközaljai nagybirtokos és bőrkereskedő volt, de a saison alatt Váralján mint elsőrendü gigerli, szinházudvarló, szinészeknek kölcsönadó és rekiámcsináló gavallér szerepelt, naponként hordta a próbákról a hireket czukrázdába, gabnacsarnokba, a hol csak megfordult a darabról, — egekig magasztalván, hogy még ilyet — Jókai sem irt.

És a mit Kóbi mondott, azt szent irásnak vette mindenki, mert tudták róla, hogy nagy összeköttetései vannak a culissa körökkel. No de büszke is volt erre Blau Kóbi.

Pár nappal az előadás előtt ismét szóba jött a gabona csarnokban a Könyves Kálmán.

Kóbi anzágolt szokása szerint. A társaságban volt Fuchs ur is, a gabonakereskedő Medgyesről, a ki szintén beleszélt a társalgásba.

— Mi az Kóbi? A Könyves Kálmánról beszélsz? Jaj! az nagyszerü egy darab, én láttam is Szatmáron van benne egy gyerek is.

A hallgatóság ránézett Kóbira, a ki eddig elég csodálatosan sohasem emlitette a gyereket.

És erre Kóbit elöntötte a düh.

Hogy egy közönséges gabonában utazó többet merjen tudni szinházi dolgokról mint ő, ezt már nem engedheti meg; büszkén és hirtelen odavágta a Fuchsnak.

— Tudsz is te ahhoz! hiszen abban a darabban nincs is gyerek! A hallgatóság Kóbi urat művészi dolgokban csalhatatlannak tartván, természetesen az ő pártjára állt; de Fuchs ur nem tágitott a gyerektől.

Szentül erősitette, hogy ő már látta a darabot, igenis látta a saját szemével egy forintos zártszékről — és volt benne gyerek — szegénykének még a szemeit is kiszurták! — hogy ő gazember legyen, ha nem igaz.

Blau Kóbi tekintélyére nézvést azonban mindennek daczára tagadásba vette a gyereket.

Fuchs annál jobban állitotta. A hallgatóság ingadozni kezdett. Kóbi tekintélyét veszélyeztetve látván, azzal vágta kettő a vitát, hogy henczegve oda kiáltotta Fuchs urnak.

— Hát fogadjál velem 100 forintba, hogy nincs benne gyerek.

Fuchs ur kénytelen volt fogadni. — Blau megmentette tekintélyét. Mert ha ő egyszer 100 forintba fogadni mer, akkor neki van igaza. Blau azonban nem volt igen bizonyos a dolgában, az igazgatót kérdezik meg. — Van e a Könyves Kálmánban gyerek?

— Van bizony — felelte a direktor — még a szemeit is kiszurják.

Kóbi meg volt semmisülve.

Hümmögött egy darabig, végre is elmondta a fogadást.

— Sajnállak, de biz abban van gyerek! ezt a fogadást elvesztetted. Különben mi neked száz forint? vigasztalta a direktor.

— Mit, hogy Fuchsnak legyen igaza, soha! Tudod mit pajtás, neked adom a 100 forintot, ha nem lesz gyerek a Könyves Kálmánba. — bőgte oda foghegyről az igazgatónak.

Száz forint!!! Bájligeti nem lett volna igazgató, ha el nem fogadta volna. Meg vagyok győződve, hogy száz forintért magát Könyves Kálmánt is kihuzta volna.

A fogadásnak hire ment az egész környéken.

Lesz-e gyerek, vagy nem lesz gyerek, ez lett a napikérdéssé Váralján.

Ez az általános érdeklődés eredményezte aztán, hogy a Könyves Kálmán előadására ugy megtelt az állás, hogy csak azért nem nyomták ki a falait, mert nem voltak falai.

Fuchs ur a nézőtér jobb, Blau a baloldalán foglaltak helyet, ők voltak pontjai az érdeklődésnek.

A darab sem keltett már érdeket, mindenki csak azt firtatta: lesz-e hát gyerek?

Kóbi ur diadalmasan nézte Fuchs urat, a ki bistosan érezvén magát, nyugodtan várta a gyereket.

A gyerek pedig csaknem akart előkerülni.

Vége volt az első, a második felvonásnak, lement a függöny harmadszor is, gyerekről szó sem volt. Fuchs ur kezdte magát rosszul érezni, de azért még bizott a két utolsó felvonásban. Kóbi meg nem állhatta, hogy felvonás közben át ne kiáltson.

Ezen munkálatok és az azokra forditott költségek azonban, — ha azok fentartása és az ott levő nagymennyiségü törmelék eltávolitásáról gondoskodva nem lesz, — ismét kárba vesznek, miért is okvetlen szükséges, hogy az ásatások folytatása mellett a biztositási unkámlatok is foganatba vétessenek.

Az Ó-ház Kőszeg városának nemcsak egyik legszebb, hanem most már legérdekesebb kiránduló helyévé vált, miért is tekintve, hogy a turista-osztály, melynek munkaköre jelen évben más irányban is nagyobb mérvben fog igénybe vétetni, korlátolt anyagi viszonyai miatt sem az ásatásokat nagyobb mértékben folytatni, sem a már felderitett falazatokat biztositani nem képes, ennélfogva Kőszeg város mindenkor áldozatkész közönségéhez fordulunk azon tiszteletteljes kérelemmel, miként a fent leirt müveletek folytatása és befejezése czéljából a turista-osztályt anyagilag támogatni kegyeskedjék.

A legcsekélyebb adományt is köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk.

Adományokat elfogadnak *Markovits* József elnök, *Freyler* Lajos alelnök, *Kőszegi* József titkár és *Waisbecker* Ede pénztárnok.

Kőszeg 1894. évi május hó.

A m. o. turista egylet kőszegi osztálya.

15942/894. Alispáni szám. Másolat.

Hirdetmény.*)

A folyó 1894. évre kivetett utadóknak és pedig ugy az egyenes állami adók után (az általános jövedelmi pótadók kizárásával) 8%-ban megállapitott utadónak (A,) mint a minimumok külön kitüntetését (B,) tartalmazó egyénenkénti kivetési lajstromai 15 napon át, vagyis folyó évi junius hó 9. napjától junius hó 23.napjáig Kőszeg városi pénztári hivatalánál közszemlére tetetnek ki s erről az összes lakosság oly figyelmeztetés mellett értesittetik, hogy ezen időtartam alatt az utadó kivetési lajstromokat bárki megtekintheti s a sérelmesnek tartott utadó kivetés ellen a községi elöljáróságnál levő utadó felszólamlási jegyzőkönyvben felszólalással élhet.

Ezen felszólalás csak a fentebbi határidő alatt eszközölhető.

A bélyegmentes felszólaláshoz mindazon okiratok melléklendők, melyek a sérelem alaposságát az 1890. I. t.-cz. értelmében igazolják s egyszersmind az utadó kivetési A) vagy B) lajstrom azon tételszáma is feltétlenül megjelölendő, mely alatt felszólaló a közszemlére kitett utadó lajstromban előfordul.

Birtok vásárlás, csere, öröklés vagy más czimen szerzett ingatlanok adója után kivetett utadó csak azon esetre osztható fel arányosan és fizettetik az uj tulajdonos által, ha a birtok változás már az állami adó nyilvántartásban (kataster) is keresztül vezettetett.

Elkésetten beérkezett vagy felszereletlen felszólalások visszautasittatni fognak.

Ezen hirdetmény a községben nyilvános helyen kifüggesztendő, szokásos módon legnagyobb nyilvánossággal közhirré teendő s ennek megtörténte az utadó lajstromokon a községi elöljáróság által hivatalosan bizonyitandó.

Szombathelyen, 1894. évi május hó 22-én.

Károlyi Antal s. k.
kir. tanácsos, Vasvármegye alispánja.

Figyelmeztetésül az adózó közönséghez.

A 15 napi közszemlére kitett utadó kivetési A) és B) lajstromokban sérelmesen kivetett utadó ellen általában és legtöbbnyire a következő esetekben van illetőleg lehet helye a felszólamlásoknak:

1. *Az utadó kivetési A) lajstromban* — vagyis az egyenes állami adót fizetők részéről — azon esetben:

a) ha az utadóköteles lakóhelyén több tétel alatt avagy — a vármegye területén fekvő — más községben is meg lett róva utadóval;

b) ha a folyó évi utadó alapját képező megelőző évi egyenes állami adó alap részben vagy egészben jogerős pénzügyigazgatósági végzéssel törölve lett (mely körülmény a pénzügyigazgatósági végzés hiteles másolatával igazolandó);

c) ha kiskoru árvára 50 krajczár vagy ennél kevesebb egyenes állami adóalap után utadó kivetve lett;

d) ha a központi vagy járási székhelyi vármegyei tisztviselő, avagy a megye területén lakó bármely vasuti alkalmazottra egyenes állami adó alap után valamely községben utadó kivetve lett;

e) ha utadó időközben elhalt egyén nevére volna előirva, akkor az utadó A) lajstromi tételszám és nevek jelzése mellett az utadó felszólamlásnál kimutatandók az örökösök és azon egyenes adó alap aránya, mely szerint az örökles történt, feltétlenül beigazolandó az is, hogy a kérdéses egyenes állami adó az örökösök nevére az állami adó nyilvántartásban (kataszter) már tényleg keresztül vezetve lett;

f) ha adásvétel vagy csere folytán állt be egyenes adó alap változás, e körülmény iránt szintén e) alatti értelemben lehet csak utadó felszólamlással élni.

g) A nőre, ha egyenes állami adó kivetve nincsen utadó mentes, valamint akkor is, ha mint családtagnak vagy cselédnek kereseti adóját a családfő, illetőleg gazda már fizeti. Minden más esetben azonban a nő is külön tétel alatt utadó köteles az őt terhelő egyenes állami adóalap aránya szerint, tehát még akkor is, ha a családfővel egy közös birtokiveu fordul elő adózóként.

II. *Az utadó kivetési B) lajstromban* — vagyis az egyenes állami adót nem fizetőkre — utadó felszólamlásnak van helye:

a) ha valamely 18 évet betöltött s önálló háztartással nem biró olyan férfi családtag fordul elő, akinek kereseti adóját a családfő már fizeti (mely körülmény az előző évi kereseti adó lajstrom hiteles másolatával igazolandó be);

b) ha valamely utadókötelesre már az illető községi A) utadó lajstrom bizonyos tétele alatt utadó kivetve van;

c) ha valamely utadó köteles katona folyó évben már tényleges sorhadi szolgálatban áll (ez esetben a katonai szolgálat megkezdési időpontja és időtartama beigazolandó);

d) ha a B) utadó lajstromban felvett egyén folyó évben külföldre (Amerikába) vándorolt ki (a kivándorlási időpont ez esetben igazolandó);

e) ha mint szegődött szolga vétetett fel valaki utadó kötelesként (ily esetben a szolgálatba lépés időpontja és folyamatban létele igazolandó);

f) ha 60 évnél idősebb vagy 18 évnél fiatalabb avagy időközben elhalt egyén, továbbá ha munkaképtelen nyomorék vétetett fel utadó alá B) lajstromban (ezen esetekben az illető felekezeti lelkészek részéről is igazolandó a ténykörülmény).

Közhirré teszi a városi pénztári hivatal.

Kőszeg, 1894. junius.

Tutczentaller városi pénztáros. *Töpfer* városi ellenőr.

*) Mult számunkból a nagy anyaghalmaz miatt kiszorult. Szerk.

— Látod Fuchs, nincs gyerek!

A mire a publikum részéről szörnyen megtapsolták. Meg is hajtotta magát.

— Csak várj! csak várj! — felelt vissza a másik! okvetetlen kell annak a gyereknek lenni.

Igy lett vége a harmadik és negyedik felvonásnak gyerek nélkül.

Az egész publikum Kóbi pártjára állt, de Fuchs nem hagyta magát.

— Várj csak várj, kell annak a gyereknek lenni.

De bizony nem volt. Lement a függöny utoljára, visszavonhatlanul. Gyereknek hire hamva se volt.

Fuchs le volt főzve.

A publikum éljenezte Blaut, Blau lenézte Fuchsot, Fuchs pedig fizetett.

Legalább megmutatja, hogy gavallér, Stande-pede ott a publikum előtt átadta Kóbinak a százast.

Blau Kóbi hajtogatta magát és diadalmámorában büszkén vágta oda Fuchs barátjának.

— Látod Fuchs, hogy nem volt benne gyerek, de már most fogadjál velem másik száz forintba, hogy ha még egyszer előadják a Könyvest, akkor lesz benne gyerek.

Fuchs azonban semmi szin alatt nem akart fogadni.

HIREK.

— **A főapát látogatása.** *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapát mult kedden Kőszegre érkezett, hogy itt a benczés székházban szokásos látogatását megtegye. Ő méltósága itt léte alatt megtekintette az uj templomot is és úgy az épület szépsége és összhangzatu kivitele, valamint izléses kifestése tekintetében igen elismerőleg nyilatkozott prépostunk előtt. Hallotta ő méltósága a remek uj orgona elbájolóan szép hangjait, kérdezősködött az épites és felszerelés költségeiről is és meglepetve értesült ezeknek aránylagos olcsóságáról. Csütörtökön délben a legjobb benyomásokkal távozott a megnyerően kedves és méltóságos főpap városunkból.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. *Laky* Kristóf kir. törvényszéki elnök e hó 11., 12. és 13-án Kőszegen időzött és itt megvizsgálta a kir. járásbiróság ügykezelését és a börtönhelyiségeket.

— **Küldöttség a főapát előtt.** A pannonhalmi főapát ur ő méltóságának Kőszegen való tartózkodása alatt egy városi küldöttség tisztelgett a benczés székházban, hogy a rend fejének a létesitendő főgimnázium ügyét magas figyelmébe ajánlja és annak hathatós támogatását kikérje. Ő méltósága a küldöttséget igen kegyesen fogadta. Beszédében kiemelte, hogy a legszebb alkalomból, a felségnek itt tartózkodása alkalmából meritett eszmét nagyon életre valónak találja, s hogy, tekintve Kőszegnek páratlan szépségü fekvését, egészséges levegőjét és lakosainak erkölcsi romlatlanságát, e helyet az alkotó is nevelő-intézetek helyévé teremtette. A főgimnáziumnak, ha létesülhet, nagy jövőt jósol, a mennyiben tudja, hogy a fővárosi nevelő-intézetekből száz meg száz ifjut kell a helyhiány miatt elutasitani, akiket szüleik örömmel hoznának Kőszegre, ha azok a létesitendő főgimnáziumban és a vele összekötendő nevelő-intézetben az összes osztályokon át egységes, vallásos és hazafias nevelésben részesülhetnének. Buzditja ő méltóságu a várost, hogy karolja fel az egészséges eszmét, a *Ferencz József* főgimnázium eszméjét, hozza meg annak a lehető áldozatot, a közoktatásügyi kormánynál meg eszközöljön ki megfelelő segélyt. A maga és rendje részéről ő méltósága megigeri az áldozatkész hozzájárulást.

— **Üdvözlet egy miniszternek.** A közoktatásügyi uj miniszter, *Eötvös* Loránd báró tudvalevőleg az ország első turistája, lévén ő a Magyar Turista-Egyesület elnöke. E körülmény arra készteté a kőszegi turista-osztályt, hogy midőn *Eötvös* Loránd báró kineveztetése köztudomásu lett, nyomban üdvözlő táviratot menesztett. A távirat tartalma ez volt:

„Nagyméltóságu báró *Eötvös* Loránd vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak

Budapest.

A magyarországi turista-egylet kőszegi osztálya tiszteletteljes lelkesedéssel üdvözli nagyméltóságodat uj magas állásában s magát továbbra és nagybecsü jó hajlamába ajánlja".

— **Segély az iparnak.** A kőszegi régi takarékpénztár mindenre gondol s mindeneket részesit valami anyagi támogatásban. Az ezredéves kiállitásban résztvenni kivánó segélyre szorult iparosok anyagi támogatása czéljából most egyelőre 200 frtot bocsátott a helybeli kiállitási albizottság rendelkezésére, a mi körülbelöl annyit jelent, hogy csak részt kell venni abban a kiállitásban és be kell mutatni a kőszegi ipart, a segitségben nem lesz hiány. Szép tett, mely nem szorul dicséretre!

— **Kimutatás.** Az ó-házi ásatások költségeinek a fedezésére e hét folyamán adakoztak: Popper Ignácz 1, Randweg J. Német-Genesről 1 frt és igy a már kimutatott 85 frttal az eddigi gyűjtés 87 frt. További szives adakozásokat elfogad: *Markovits* József elnök, *Freyler* Lajos alelnök, *Waisbecker* Ede pénztárnok és *Kőszegi* József titkár.

— **Az ásatásokról.** Lapunk szerkesztője, mint az ó-házi ásatások vezetője, munkája eredményéről tudvalevőleg értesitette az *Archaeologiai Értesitő* czimü folyóirat szerkesztőségét. Levelére, mely az értesitést tartalmazta, a nevezett lap szerkesztője, *Hampel* József, e hó 12-én kelt válaszában köszönetet mond az ásatások vezetőjének a tudósitásért, kérvén őt, hogy a munka befejeztével készittessen mérnöki felvételt s a rajz kiséretében az ásatásról szóló rövid leirást küldje be az *Archaeologiai Értesitő* számára. Igazság kedvéért ki kell jelentenünk, hogy mindkét dolog, ugy a mérnöki felvétel, valamint az ásatások leirása már kezdettől fogva tervbe volt véve s hogy — a mi a felvételt illeti, *Pötzelberger* Károly ur már korábban maga jelentette ki készségét a felvétel eszközlésére.

— **Uj vállalat.** Mint értesülünk, *Waisbecker* Ede helybeli kereskedő iparengedélyért folyamodott czementlapok és czement-áruk gyártására. Mondanunk sem kell, hogy a vállalattal egy nagy hiányan lesz segitve és kerülhető az idegenhelyről való költséges beszerzési mód. A gyártás — mint halljuk — már tényleg kezdetét vette.

— **Ez is haladás.** A *Strucz* szálló helyiségei egygyel szaporodnak. A fogadó tulajdonosa az épület előtt állott nyilt verandát fedett, üveg falazattal biró verandával pótolja, miáltal a *Strucz* csin és kényelem tekintetében sokat nyer. A veranda már a napokban teljesen készen lesz.

— **Buzgóság hiánya.** Az iparos tanonciskola mult heti vizsgálatain szomoruan lehetett tapasztalni, hogy az ügy iránt milyen kevés az érdeklődés. A három napon át folyt vizsgálatokon az elnökön és az illető tanitón kivül egyetlen egy hallgató sem jelent meg, még azok közül sem senki, akik a közgyülés és polgártársaik bizalmából kijelölve, hivatva volnának az iparos-tanonczok buzditása czéljából egyszer-kétszer betekinteni az iskolába.

— **Azok a cseresznyék.** Kedvencz gyümölcse a gyermekeknek a cseresznye. Megeszik, ha hozzájutnak, de ha kell, akadályokkal is megküzdenek, csakhogy hozzáférhessenek. Fölmásznak a fákra, ahol jobbizü a gyümölcs és sokszor nem is kerül pénzbe. Igy járta meg azután a héten egy pár fiu, a ki cseresznye-szedés közben leesett a fáról és nagyobb sérüléseket szenvedett. Az egyiknek keze törött el, egy másik pedig a hasára esett pajtás okozott bajt.

— **Megszökött rab.** Pénteken délután 5 órakor *Takáts* Gábor börtönőr egy erősen megvasalt kóbor czigányt akart a járásbiróságtól a városház udvarán lévő börtön helyiségbe kisérni. A mint azonban a *Markovits*-ház mellett benyiló szük sikátorhoz ért, a czigány hirtelen megfordult és a rohonczi-utczának tartva sebes futással elmenekült. A megtepett börtönőr puskájával elesett s mire felkelt, a rabot már egész sereg diák üldözte egész a városi erdész lakik, hol nyomtalanul eltünt. — Az estig tartó keresés eredménytelen maradt. A legérdekesebb a dologban az, hogy egy baka éppen szem közt jött a megvasalt szökevénnyel és útjából szépen kitért. Persze, nem tudta, hogy kihez van szerencséje.

— **Rajta vesztett.** Rég óta lesik, keresik azokat a rongáló szemérmetlen ficzkókat, a kiknek olyan különös kedvök telik turisták által felállitott padok faragásában és bepiszkitásában. Most végre megcsipték egyet. *Geier* Károly, egy boltoslegény az, kit a rendőrség közrend és közszemérem ellen elkövetett kihágás miatt 5 frt pénzbüntetésre és 12 órai elzárásra itélt el.

— **Méltatlanul meghurczolva.** Polgári járásunk lékai esperesi kerületének tanitó-köret több vidéki lapban igazságtalan vaddal illették. Ráfogták, hogy nemcsak nem elég magyar, hanem a német kultura terjesztője; németül tárgyalván ügyeit, németül tartván előadásait. A támadó sorokat olvasva, az ügyben avatos előtt azonnal nyilván való, hogy szó-beszéd után és nem tiszta meggyőződésből terjeszti valaki a tendenciozus hireket. Mert ha nem ez az eset állana fenn, nem róhatná meg valaki nyilvánosan azt a tanitó-kört, a mely magyar meghivókat küld szét, a német mellett magyar nyelven is tartja előadásait és jegyzőkönyveit tisztán magyarul vezeti; nem támadhatna az a nevezett körre különösen most, midőn az épen csak májusi közgyülésen egyhangulag hozott határozatban kimondta, hogy körgyülésein ezután, a mennyire azt az iskoláiban divó magyar-német tanitási nyelv megengedi, kizárólag magyarul fog tárgyalni. Nem korholás, hanem ellenkezőleg dicséret illeti azokat a felső német vidéki

tanitókat. Dicséret, elismerés azért, mert keserves kenyerük mellett megteszik kötelességüket mint tanitók, a azon kivül szolgálatában állanak a magyar kulturának. Nem német *schulverein* hanem magyar iskolaegyesület az ő körük, a melyben épen oda irányul egész becsületes törekvésük, hogy a közoktatásügyi törvényeknek megfelően magyarrá tegyék iskolájukat, magyarrá az egész felső vidék német ajku falva. Ha nem ugy volna, mi volnánk az elsők, a kik számon kernők sáfárkodásukat. Ennyit az igazság érdekében.

— **Meghivó.** *Randweg* József német-gencsi vendéglős, a mi földink, tisztelettel meghivja a kőszegi közönséget a szép kerti helyiségében e hó 24-én rendezendő zártkörü mulatságra. Jó ételekről és italokról, valamint megfelelő zenéről gondoskodva lesz. Kezdete d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetében tágas terem és több más helyiség áll rendelkezésre.

— **Meghivó.** A szombathelyi kir. kath. főgimnázium VIII. osztályának végzett tanulói a Berzsenyi szoboralap javára a Sabaria szálloda disztermében f. é. junius hó 27-én *Károlyi* Antalné és *Ernuszt* Gézáné urnők védnöksége alatt zártkörü tánczmulatságot rendeznek. Kezdete fél kilenczkor. Felülfizetések a jótékony czél iránt való tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A meghivó kivánatra előmutatandó.

— **Meghivó.** A Dunántúli Dalos-Szövetség f. 1894. évi julius hó 1-en, Szombathelyen, az Auer-féle kerti helyiségben tartja meg dalversenynyel egybekötött első dalos-ünnepélyét, melyre a n. é. közönséget ez uton tisztelettel meghivja a rendezőség. Műsor: 1. Üdvözlő dal, Rossi A.-tól, előadja a szombathelyi dalárda (versenyen kivül). 2. Hymnus, Erkel Ferencztől. Előadja a győri, kis-martoni, komáromi, lajta-szt-miklósi, muraszombati, pécsi, pinkafői, sárvári, szt-gothárdi, soproni vörösvári; továbbá a szombathelyi kath. legény-egylet, a „Humanitas" iparosképző-egylet és a szombathelyi dalárdából alakitott közös kar. 3. „Dalünnepen" Thern K.-tól. Előadja a fentnevezett közös kar. 4. Magyar dalosok indulója. Huber K.-tól. Énekli a sárvári dalegylet. Versenydarab. 5. „Elváltam a leánykától", Kirchner Elektől. Versenydarab, előadja a „Győri ének- és zene-egylet." 6. „A szerelem." Gaál F.-től. Versenydarab, előadja a „Soproni férfi dalkör." 7. „Honfidal." Huber K.-tól. Előadja a „Pécsi Polgári dalos Kör." Versenydarab. 8. „Honfidal." Gaál F.-től. Versenydarab énekli a „Komáromi Dalegyesület." 9. „Hajósdal." Eckert K.-tól. Előadja a közös kar. 10. Szózat, Egressy B.-től. Énekli a közös kar. A hangversenyt táncz követi, melyhez a zenét felváltva a soproni cs. és kir. 76. gyalogezred és Vajda József helybeli zenekara szolgáltatja. Külön, személyre szóló meghivók sem helyben, sem a vidékre nem küldetnek szét. Az ünnepély programmja: 1. Az ünnepélyt megelőző napon (jun. 30.): A délutáni és esti órákban megérkező pécsi, muraszombati, soproni, lajta-szt-miklósi, kis-martoni, győri és komáromi vendégek fogadtatása. 2. A vendégek elszállásolása. 3. Esti $8^1/_2$ órakor a Hungária szállóban ismerkedési estély. 4. Az ünnepély napján (julius 1.): Reggel a sárvári és pinkafővidéki vendégek fogadtatása. 5. 8 órakor gyülekezés a Széchenyi-téren. Kivonulás a szabadba. Reggeli a Jégpinczében. 6. Délelőtt 11 órakor a „Dunántuli Dalos Szövetség" közgyülése a vármegye házának disztermében. 7. Délután 1 órakor közebéd a Sabaria szálló emeleti nagytermében. Utána a város megtekintése. 8. Délu után $5^1/_2$ órakor gyülekezés a Széchenyi-téren. Ünnepélyes levonulás az ünnepély szinhelyére. — A dalverseny 6 órakor veszi kezdetét.

— **Menetrend-változás.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint a Szombathelyről Győrbe közlekedő reggeli vegyesvonat menetrendje, f. évi junius hó 15-étől kezdve a kis-czell-győri vonalrészen változást szenved, amennyiben ezen vonat a jelzett naptól Kis-Czellről 40 perczczel későbben, azaz: reggeli 4 óra 26 percz helyett 5 óra 6 perczkor indittatik, Győrbe pedig ugyancsak 40 perczczel későbben, azaz: reggeli 7 óra 10 percz helyett 7 óra 50 perczkor érkezik meg.

— **Hirdetmény.** Az első magyar szövő- és kötőgyár részvénytársaság a kötszövészet meghonositása végett a kereskед. m. kir. miniszter ur támogatása mellett Selmeczbányán egy kötőszövészeti szakiskolát létesitett. Minthogy e szakiskolának czélja nemcsak az emlitett vidék munkásainak kiképzése, de egyuttal foglalkoztatása is: alulirott kamara ugy a Sipos-féle kassai kötszövőgyárat, mint a nevezett részvénytársaságnak a szakiskola körül kifejtett tevékenységét a kerületebeli jótékonysági és egyéb társadalmi intézeteknek figyelmébe és meleg támogatásába ajánlja.

Sopron, 1894. május hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** Az „Obrt" adónak Szerbiában való beszedése tárgyában ujabban a következő határozatok léptettek életbe. 1. A Szerbiával szerződéses viszonyban álló államokból behozott áruk után az obrtadó a bevásárlási helyen az eladásról kiállitott áruszámlában, valamint a fuvarlevelekben kitett érték szerint vettetik ki és szedetik be. 2. Szerb kiviteli czikkek után az obrtadó a kivitel alkalmával a mindenkori placzi árak alapján vettetik ki és szedetik be. Az összes korábbi körrendeletek s egyéb intézkedések hatályon kivül helyeztetnek. Miről az érdekelt körök ezennel értesittetnek.

Sopron, 1894. május hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **(Rövid hirek.) Búcsú.** Ma a szerdahelyi plébániához tartozó Szt-Vid hegyi kápolnának búcsúnapja van. — **Csatornázás.** A város erősen dolgoztata sziget-utczai csatornázáson. — **Időjárás.** Hűvös, esős időjárásunk van. A Medárd napi eső nem akar elállani. — **Fürdő vendégek.** Dr. *Dreisaker* hidegviz-gyógyintézetébe már bevonulnak a fürdező vendégek. — **Az uj út.** Az ugynevezett *andalgó* felett tervezett turista-út elkészült és azt javában járják. — **Uj templom.** A szomszédos Czák kisközségben csinos kis templom épült.

— **Gabonahozatalok Európába.** Mint Londonból távirják, a gabonahozatalok soha oly nagyok nem voltak, mint mostanában; de egyuttal az árak sem voltak oly alacsonyak, mint pár hónap óta. Az angolok ezt az állapotot tarthatatlannak mondják s azt hiszik, hogy Európában az idén ki fog törni a mezőgazdasági válság, ha a tengerentuli államok oly óriási mérvben szállitják a terményeket. A hozatalok, a melyek hétről-hétre uton vannak a tengerfelől 15—16 millió hektoliter között ingadoznak s habár a kereslet egyáltalában nagyon gyenge, a hozatalok folyton fokozódnak. Az amerikai buza nem annyira, mint inkább az argentinai, laplatai buza nyomul most előre; a mult héten is 3.400,000 hl. laplati buza rakatott hajókra s már eddig közel 18 millió hl. buzát exportáltak Argentinából. Mostanában nem csak Angliába, hanem Franciaországba, Belgiumba, Németországba és Németalföldre is szállitanak a déli-amerikai kikötőkből buzát.

Csarnok.

Feküdjünk és keljünk korán.

Napjainkban igen gyakran, halljuk a fenti figyelmeztetést, sajnos azonban, hogy különösen a városban szokásos későn lefeküdni. Persze „az esték oly szépek" sóhajtják némelyek, mások pedig este kezdik el a tulajdonképeni mulatozást, a helyett, hogy fáradt tagjaikat bágyadt idegeiket a pihenés, a nyugalomnak engednék át. Késő esti sétákat tesznek sokan, tánczolnak stb. stb.

Ismertem egy családot, hol igen jó szinben levő gyermekek voltak. Nagy volt meglepetésem, midőn odaérve, a gyerekek s a kis fiu különösen, nagyon sápadtnak, betegnek látszott. Később észrevettem, hogy ezen alig 6—8 éves gyermekek 8 órakor vacsoráznak és pedig hust és több oly zsiros ételt s 9 órakor lefektetnek. Persze nem csodálkoztam többé, különösen, mikor láttam az álmos fejecskéket, mint alusznak el a vacsora előtt s mint ébresztetnek ujólag fél. Az ilykoru gyermeknél legjobb s legegészségesebb, ha 6 órakor este estelijüket beszedve, még kissé mozgást tesznek, 8 órakor lefeküdnek.

S azt hiszik t. olvasóim, hogy 16 éves kisasszonyaink ártalmára volna a korai lefekvés, higyjek el, sokkal kevesebb sápkóros s beteges volna mint most. Ezeknek legjobb, ha 10 órakor lefeküsznek s reggel már 6 órakor felkelnének. Sajnos ez utóbbi ritkán fordul elő hölgyeinknél. A legtöbben ugy tesznek, tisztelet a kivételnek, hogy egy csomó regényt visznek magukkal s lefekvés előtt nagy hevvel olvassák s a regény által lekötve, lap lap után, de óra óra után is elmulik s igy sokszor csak a késő éj vagy talán a következő nap kora téggele birja álomra felizgatott idegeiket. S ekkor a regény folytatódik, az álom kényelmetlen rossz mig beköszönt a reggel s hi a kötelesség — föl kell, azaz föl kellene kelnünk. De mikor még oly keveset aludtunk s testünk oly fáradt, még nincs kipihenve, álmosak vagyunk . . .

Egész másként ébredünk azonban, mily frissen jókedvüen, ujult erő érzetével, egy jó kellemesen átaludt hosszu éj után. A nyugodt álom sokkal becsesebb, értékü egészségünkre, semhogy azért bizonyos csekélységeket fel ne áldoznatnánk.

Gyakran halhatjuk, hogy a hölgyeknél annyira elterjedt idegesség az álmatlanságból ered. S igaz is, mert az álomhiány az idegeket tulizgatja s azok nem edződhetnek meg kellő, kivánt módon.

Sokan pedig azon bajban szenvednek, hogy nem képesek elaludni s órákig hánykolódnak ágyukban, a nélkül, hogy az annyira kivánt álom felkeresné őket ez egészséges tiszta lelkiismeretü embernél nem fordul elő, ez a rendetlen s poutatlan életmódra valló tény.

Hogy lefekvésünk után azonnal elaludhassunk, tartsuk be a rendet a pihenés, az étkezés és az álom órái között. Lefekvés előtt legalább 2 órával együnk. 9 óra után hagyjunk fel minden idegizgató s szemrontó munkával, főleg pedig ne olvassunk az ágyban s egyáltalában semmifele rémregényeket. Tovább mint 6 óra reggelnél pedig ne aludjunk, télen 7 óran tul de nyáron sokkal korábban keljünk, 5 órakor. „Ki korán kel, aranyat lel", mondja a közmondás és joggal, tudni fogja s érezni a koránkelő, egy ily tavaszi avagy nyári regg kellemét, az üde friss levegőt. Egy korai sétát semmi sem pótolhatja, a mily egészséges, oly lélekemelő is, látni mint ébred maga a természet is, mint kel a nap aranyos sugaraival bibor szinnel boritva az eget, a madarak csicsergése s mezőben. A szántóvető pedig már dolgozgat, szánt-vet javában s mig más emberek még a lomha álmot aluszszák, ő már nagy földet bejárt s faradtan törüli arcza izzadságát. S az ily szorgalomnak nem késik jutalma, fáradtságának jutalma az arany kalászos mező, az Isten ez áldását hozó termése.

Mind e kellemes oldalát a korai kelésnek a nagyvárosi emberek, sajnos, nem élvezhetik, legfeljebb a fürdőkben, nyaralva, üdülve. S ha megfigyeljek a fürdői életet, látni fogjuk,ott is hogy érvényesül fenti intésünk. A fürdővendégek már kora reggel sétálnak járkálnak, üdülnek a szebbnél szebb sétahelyeken, élvezve az ózondus levegőt. Ezeken különösen tapasztalhatjuk a korai fölkelés; a rendes életmód hatását a sápadt, gyenge, beteg emberek rövid idő mulva egészséges szint nyernek, jó étvágygyal esznek s egészen helyrejött egészséggel térnek a nagyváros elzárt falai s rossz levegője közé s ha csak tehetik, jövő nyáron ujra felkeresik a falu vagy fürdő levegőjét, erdejét.

Mindezek tehát ujra azon szózatot ujitják fel bennünk, hogy rendes életmód, korai kelés és korai fekvés kivánt egészség.

Bártfay Árpád.

Közgazdaság.

Kivételes állatbeviteli engedélyek.

A galiciai helytartóság által magyarországi hasitott körmü állatok bevitele tárgyában kiadatni szokott kivételes beviteli engedélyek iránt az alábbi körrendeletet adta ki a földmivelési miniszter valamennyi törvényhatóságnak:

A galiciai helytartóság a magyarországi Arad, Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Bihar, Csanád, Csongrád, Fejér, Győr, Krassó-Szörény, Moson, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szilágy, Temes, Tolna, Torontál, Trencsén, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén vármegyék területéről származó hasitott körmü állatok (szarvasmarhák, juhok, kecskék, sertések) és az Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Hont, Nógrád és Szepes vármegyei szarvasmarháknak Galiciába való bevitelét 1891. évi augusztus 17-én 55,822. szám alatt kelt hirdetményével megtiltotta ugyan, azonban esetről-esetre e tilalom dacára egyes folyamodóknak kivételesen meg szokta engedni, hogy Magyarország fentemlitett területéről hasitott körmü állatokat vihetnek be Galiciába. E külön engedélyeket a nevezett helytartóság ama feltétel mellett szokta megadni, hogy az állatokat kisérő marhalevelen a galiciai császári királyi helytartóság illető számu beviteli engedélyére való hivatkozás mellett hivatalosan és világosan feltüntetve igazolandó, hogy az állatok közvetetlenül elhajtásuk előtt hatósági állatorvos által megvizsgáltattak és egészségeseknek találtattak, továbbá hogy az állatok származó helye járványmentes. Erről a közönséget további eljárás és a marharakodó vasuti állomásokhoz kirendelt szakértőkkel való közlés végett azzal értesitem, hogy minden oly esetben, midőn valamely szállitófél a galiciai helytartóságnak valamely állatszállitmányra vonatkozó külön beviteli engedelyét felmutatja, az illető részére ezen galiciai beviteli engedély alapján a Galiciába irányitott marhalevelek kiállitandók s a fentebbi igazolással látandók el, a kirendelt szakértők pedig, a nekik a közvetetlenül az elszállitás előtt bemutatandó galiciai beviteli engedélyre az elszállitás napját s az elszállitandó állatok darabszámát mindenkor feljegyezni kötelesek. A vonatkozó galiciai beviteli engedély felmutatása nélkül azonban a fent megnevezett törvényhatóságok területéről származó állatszállitmányok vasutra fel nem vehetők. Egyuttal megjegyzem, hogy Magyarország többi, fentebb elő nem sorolt vármegyéiből származó hasitott körmü állatok Galiciába *külön engedély nélkül* is bevihetők.

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méter ként **75 krtól 3 frt 65 krig** — valamint **fekete, fehér és szines** selyemszöveteket **45 krtól 11 frt 65 krig** — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szin és árnyalatban) szállit **póstabér és vámmentesen privátmegrendelők lakására** ***Henneberg G.*** (cs. kir. udv. szállitó) ***selyemgyára Zürichben.*** Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története** czimü illusztrált vállalatból a megszokott pontossággal most jelent meg a 14. füzet amelyben Gracza György Jellasichnak, a pártütő horváth bánnak budi készülődését mondja el rendkivül élénken. E füzetben emlékezik meg a szerző a Lederer féle hires maoskazenéről is, mely tudvalevőleg a budai főhadparancsnokság előtt folyt le, a a melynek nagy vérengzés lett a következménye. Az illusztrácziók ebben a füzetben is igen szépek. Rendkivül érdekes a füzet fascimile-gyüjteménye is, a mely a szabadságharcz nevezetesebb szereplőinek névirását mutatja be. A többi képek a következők: Klapka György 1848-ki arczképe. (Eredetije az országos ereklyemuzeumban.) A Földvári testvérek Földvári Károly ezredes a váczi hős, Földvári Lajos Eszék vár parancsnoka, Földváry Sándor ezredes, a Szent-Tamási hős. — Jósika Miklós báró. (1848-iki arczkép.) Gr. Guyon Richard honvédtábornok. (Az 1848/49-iki ereklyemuzeumban őrzött squarell után.) 1848—49 honved érdemjelek. A szabadságharcz nevezetesebb szereplői a honvédség köréből. — Osztrák tábori posta megtámadása. — Eredetije a bécsi csász. udv. muzeumban.) Aulich Lajos honvédtábornok. (1848-iki arczkép.) Részlet a bécsi forradalomból, (a Zeughaus megostromlása.

— **A holt idényt a „Képes Családi Lapok"** a müvelt magyar közönségnek e kedvelt lapja nem ismeri, mert annak szerkesztősége most is tartalomdúsan állitja össze minden számát. A „Képes Családi Lapok" szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap szerkesztősége számtalan jeles és ismert tollu bel- és külmunkatársal dicsekedhetik. A julius-szeptemberi évnegyedben a főlapon „A Pandy kisasszonyok" czimü, Ruduyánszky Gyula elismert poéta által irott regény közlését kezdi meg, ezenkivül „A ki az életben meghalt" czimü elbeszélést Miskolczi Henriktől, mig a mellékleten Perjessy Lajos „Egy tanitó kisasszony regénye" czimü pompás jelenetekben gazdag regényet adja. Sikerült és aktuális képeken kivül sok érdekfeszitő és mulattató kisebb-nagyobb rajzok humoreszkek és ismeretterjesztő czikkek fogják gazdagitani a „Képes Családi Lapokat. — A „Képes Családi Lapoknak" előfizetési ára a „Hölgyek Lapja" czimü divatlappal és regénymellékletel együtt: Egész évre 6 forint. Félévre 3 forint, negyedévre 1 forint 50 kr.

Piaczi-árak.

Búza	100 kilo . .	7 frt. — krtól	7 frt. 20 kr-ig.
Rozs	. . . .	5 „ 60 „	6 „ — „
Árpa	. . . .	6 „ — „	7 „ — „
Kukoricza uj	. . .	5 „ 50 „	5 „ 80 „
Zab	. . . .	6 „ 50 „	6 „ 80 „

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal.		
	Középeurópai idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Köszeg**	ind.	4⁵⁰	11⁵⁵	6¹⁰
6	Lukácsháza	(m. h.)	5⁰³	12⁰⁸	6²⁴
12	Német-Gencs	(m. h.)	5¹⁹	12²⁴	6⁴¹
18	**Szombathely**	érk.	5³³	12³⁸	6⁵⁶
—	**Szombathely**	ind.	6⁴⁵	3¹⁸	7⁴⁰
7	Német-Gencs	(m. h.)	7⁰¹	3³¹	7⁵⁶
13	Lukácsháza	(m. h.)	7¹⁸	3⁴⁸	8⁸
18	**Köszeg**	érk.	7³¹	4⁰¹	8²⁶

Csak kedden és pénteken, nyáron azonkivül még minden vasár- és ünnepnapon is közlekedik.

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely . . .	reg. 4.00	reg. 5.52 d. e.	9.01 d. u.	4.39
Acsád	„ 4.18	„ 6.07 „	9.18 „	4.55
Bécsbe érk. . . .	„ 9.00	„ 9.40 d. e.	1.54 „	8.58

Szombathelyről Nagy-Kanizsa fele indul:

Szombathely . . .	d. e. 11.07	este 7.06	éjjel 12.51
Dömötöri	„ 11.23	„ 7.27	„ 1.10
Molnári	„ 11.32	„ 7.41	„ 1.21
Vasvár	„ 11.40	„ 7.51	„ 1.29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	d. u. 12.25	„ 8.47	„ 2.19
N.-Kanizsára érk.	„ 1.34	„ 10.15	„ 3.42

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjjel	2.42	reggel	7.35	d. u.	12.44	este	10.53
Vép . . .	„	2.58	„	7.48	„	12.56	„	10.06
Sárvár . .	„	3.28	„	8.12	„	1.22	„	11.31
O.-Asszonyfa	„	3.47	„	8.26	„	1.37	„	11.46
Kis-Czell	reggel	4.26	„	8.48	„	2.30	„	12.10
Győr . . .	d. e.	10.34	„	10.34	„	5.02	„	2.35
Bpestre érk.	d. u.	1.25	d. u.	1.25	este	7.50	„	7.10

Budapestről.

Budapest	regg.	8.30	d. u.	2.05	este	9.30	d. u.	2.05
Győr . . .	d. e.	11.35	„	5.07	„	2.09	„	5.55
Kis-Czell	d. u.	1.54	este	6.58	„	4.11	este	9.39
O.-Asszonyfa	„	2.14	„	7.12	„	4.32	„	9.07
Sárvár . .	„	2.26	„	7.24	„	4.45	„	9.24
Vép . . .	„	2.52	„	7.47	reggel	5.12	„	9.56
Szombath. é.	„	3.04	„	7.58	„	5.25	„	10.12

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	5.38	d. u.	3.12	este	8.05
Kis-Unyom	„	5.51	„	3.25	„	8.17
Egyházas-Rádocz . . .	„	6.05	„	3.39	„	8.30
Körmend	„	6.19	„	3.52	„	8.42
Csákány	„	6.35	„	4.05	„	8.57
Rátót	„	6.45	„	4.15	„	9.06
Szent-Gothárd	„	7.09	„	4.33	„	9.26
Gyanafalva	„	7.33	„	4.50	„	9.44
Gráczba érkezik	d. e.	10.25	este	7.34	„	—.—

Hirdetés!

10.000 forint esetleg **1000** frtot meghaladó kisebb részletekben is teljes biztositékot nyujtó ingatlanokra jelzálog kölcsön képen 6%, kamatra minden külön költség nélkül azonnal kiadatik. —

Közelebbi felvilágositást ad:

Dr. Stúr Lajos ügyvéd Köszegen.

30 év óta udv. istallokban, valamint katonai és polgári nagyobb istallokban is, használatban; nagyobb erőfeszitések előtt és után erősitésül; továbbá ficzamodasok, randulasok, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesiti a lovat kiválo teljesitményekre idomitásnál.

Kwizda-féle Restitutionsfluid mosóviz lovaknak. Egy palaczkkal 1 frt 40 kr. o. é.

Kapható Ausztr.-Magyarország gyógyszertáraiban és drogulstáinál.

Főletet: KWIZDA FERENCZ JÁNOS osztrák cs. és k. és román kir. udv. szállitó ker. gyógysz. Korneuburgban, Bécs mellett

essék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Amerikába
7–8 nap alatt

Canada és egyesült államokba jegyek a gőzhajóra a Cunard vonalon

80 frt helyett **csak 40 frt.**

Bővebb felvilágositás és prospectus ingyen az egyedüli engedélyezett **főhelyetteseknél.**

Karlsberg B. és társa
Rotterdam, Maaskade 20.

Minden ember 250 pr. kap a canadai kormánytól. Reggel szabad föld.

Helyettes mindenütt kerestetik.

KOTZO PÁL,
gépészmérnök,

Budapest üllői-út 18. szám alatt.

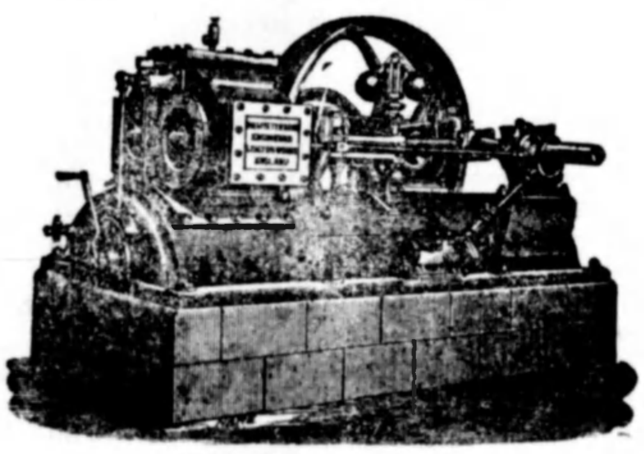

Ajánl 2½, 3, 3½ lóerejű

szöges eséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6 8 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőgépeket

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel s rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfütésü és eredeti szalmafütő

GÖZMOZGONYOKAT.

Továbbá **R. GARRETT & SONS** fölülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert **brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyüjtőit egy vagy két ló befogására alkalmazható combinált ruddal. **Sorvető- és szórvavető gépeket** s mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel"

igy mondja egy régi német közmondás, s ezt jogosan alkalmazhatom az én czégemre, mivel csak egy nagy üzletnek, mint a milyen az enyém, s a mely az árukat óriási mennyiségben készpénzfizetés mellett vásárolja be, lehetnek a küldésnél kevés költségei, mely körülmény mindenesetre a vevő előnyére válik.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdagon kiállitott mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és **dosking** a magas **klérus** számára, szabályszerü kelmék cs. es kir. **tiszti egyenruhák-nak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok- és libérlaknak, biliárd- és játékasztalokra** való posztó, **loden,** vizhatlan **vadászkabátoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4–14 frtig.**

Aki tehát olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcso rongyokat, melyek minden oldalról vevésra ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, — akar venni, forduljon

Stikarofsky János-hoz

BRÜNN-ben. Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára félmillio frt értékben.

Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, franczia és angol nyelven.

Köszvény és csuzban szenvedőknek ezennel a legtágabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicséröleg ismeretessé valt *Tinct. Capsici comp.* ajanlolag legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerü háziszer 25 óta, miut legmegbizhatóbb fájdalomcsillapitó bedörzsölés ismeretes és mindnyájak által, s kik használták igen kedveltetik, ugy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvegje 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtobb gyógyszertárban kapható. Azonban a „Horgony" védjegyre ügyelendő, mert csak a voros horgonynyal ellatott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyogyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Torok József gyógyszerészhez Budapesten.

Hidegvizgyógyintézet
megnyitása.

KŐSZEGEN (Vasmegye.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy *Kőszegen* e szép s kies fekvésü egészséges városban a m. k. ministerium által engedélyezett hidegvizgyogyintézetet állitottam fel; Prisnitz és Kneipp rendszere szerint. Villanyozás, massage, gyógytornászat, pneumatikus belégzés, diaetbetikai eljárás, szükség esetén is eszközöltetik. Árak teljes ellátás mellett igen mérsékeltek. Prospektust kivánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Teljes tisztelettel

Dr. Dreiszker József,

intézeti tulajdonos és igazgató orvos.

„Nemzeti Ujság"

czim alatt junius 17-én Budapesten uj politikai napilap indul meg, mely, mint a nemzeti párt hivatalos lapja, őszinte szókimondással harcsolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen és becsületesen fog küzdeni a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság" felelős szerkesztője **Günther** Antal dr., helyettes szerkesztője **Szeredai** Leo, a kiket a magyar sajtó legkipróbáltabb, legkiválóbb munkásai támogatnak. A

„Nemzeti Ujság" előre is felhivja a közönség figyelmét kitünő vezérczikkeire, melyeket többek kost **Apponyi** Albert gróf, **Horanszky** Nándor, **Kovárz** Albert, **Hódossy** Imre, **Hartha** Miklós, **Bolgár** Ferencz, **Benedek** Elek, **Hock** János, **Acsády** Ignácz dr. stb. irnak. Ugyanily kiváló erők szerkesztik a

„Nemzeti Ujság" minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban **szenzácziós regény** közlését kezdi meg a

„Nemzeti Ujság" mely nagy sulyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbizhatóan, elfogulatlanul informálja a közönséget. Bőven fog foglalkozni a

„Nemzeti Ujság" a vidéki élettel, adni fog bő közgazdasági rovatot, mely hasznos tájékoztatója és tanácsadója lesz minden üzletembernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó **divatrovata,** kitünően szerkesztett **egészségügyi és jogügyi** rovata. A szerkesztői üzenetek rovatában dijtalanul és azonnal ad felvilágositást a

„Nemzeti Ujság" minden olvasójának, minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkisebb helyen van levelezője, de a mellett külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, agy, hogy a

„Nemzeti Ujság" a leggyorsabban és legmegbizhatóbban fog közölhetni minden hirt. A

„Nemzeti Ujság" a kormány tulkapásainak szigoru ellenőre s a magyar nép szabadságának hü szószolója, az igazi egyenlőségnek lelkes harczosa lesz. A

„NEMZETI UJSÁG" egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára:

egész évre . . .	14 frt.	negyed évre . .	3 frt 50 kr.
félévre . . .	7 frt.	egy hónapra . .	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4, vidéken 5 kr. — Kapható minden hirlapelárusitónál.

Most belépő előfizetők junius 17-étől julius 1-éig, tehát egy félnapon át **ingyen** kapják a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

Nemzeti Ujság szerkesztősége
Budapest, Petőfi utcza 16,
(az Andrássy-ut és Petőfi-utcza sarkán.)

Nemzeti Ujság kiadóhivatala
Budapest, VI. ker., nagymező utcza 25.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.